

divadlo petra bezruče

Anatolij Kuzněcov:

život je

podivuhodný

a krásný,

úžasný

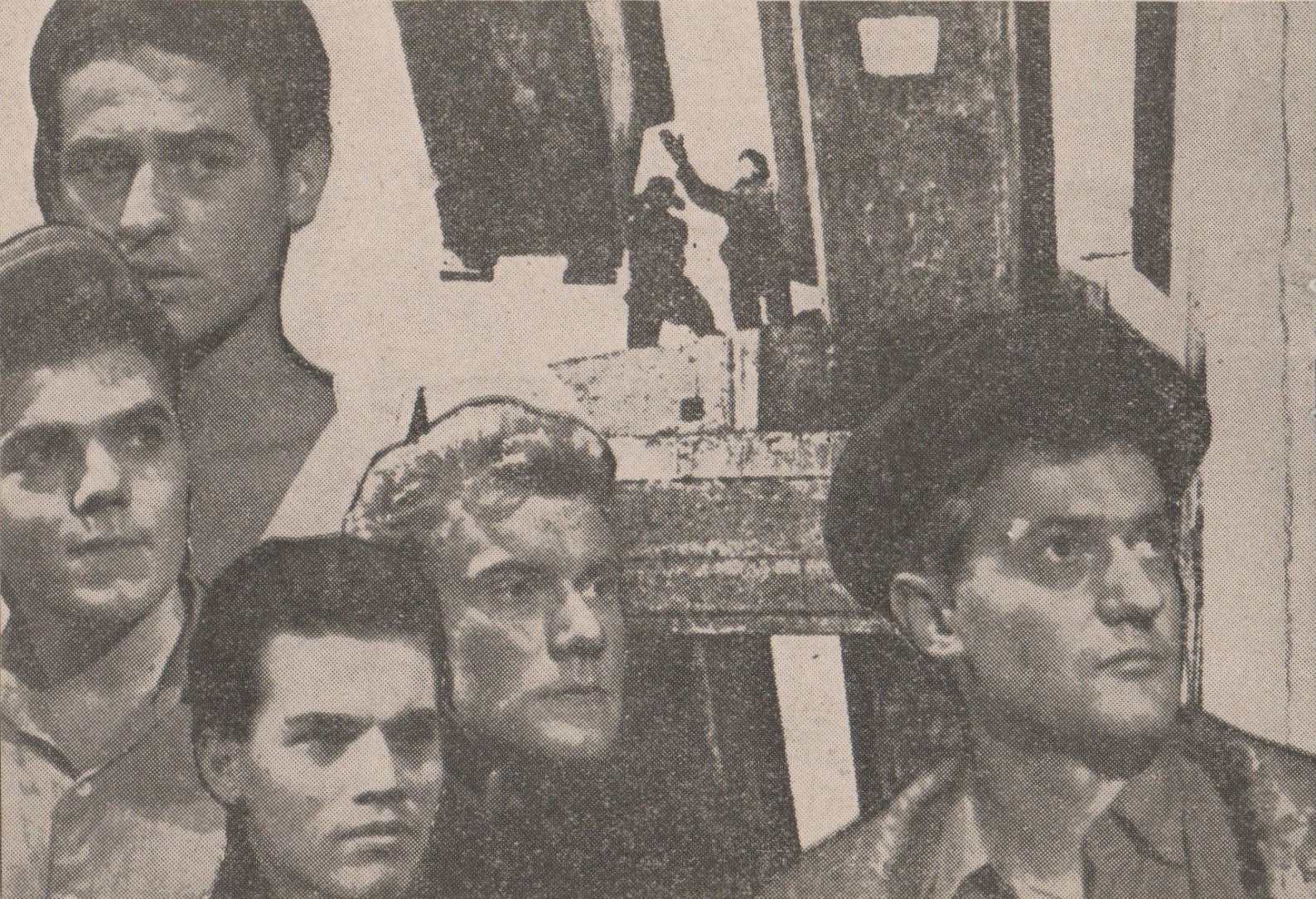

n á m s t o l e t

n e b u d e d o s t i

ž í t b u d e m

s t á ř í , p r o s t i

**kladivo,
verši prostý,
chval
zemi
mladosti**

Vladimír Majakovskij:
»Správná věc«

Za nacistické okupace Kyjeva se jednou objevila na ulici roztodivná skládka: hora knih. (Likvidovala se sovětská kultura.) K „veřejné knihovně“ opatrně přistupovali lidé a po svazečcích z ní uzobávali. Octl se mezi nimi i výrostek Tolja a odnesl si pod sáčkem celý štos brožurek „Život slavných lidí“. Život Edisonův, život Sečenovův, život Eisensteinův . . . Učarovalo mu to. Školy byly tehdy zavřeny. Tolja prodával sirky, čistil na ulici boty, vypomáhal u koňského uzenáře, zažil boje, dělostřelecké bombardování, letecké nálety, viděl Babij Jar, dvakrát ho poslali do Německa. Ale svého nejvlastnějšího hrdinu potkal Tolja ještě o něco později. Jeho nový, nerozlučný přítel se jmenoval Martin Eden.

Toljův romantický příběh není vymyšlený. Je mu dnes devětadvacet a napsal před dvěma lety knihu, která se čte, dramatizuje pro divadlo i pro rozhlas, filmuje, překládá, recituje a je spolu s Šolochovovým „Osudem člověka“ nejpopulárnějším sovětským literárním dílem posledních let u nás: **Anatolij Kuzněcov, Legenda o řece.**

„Hltal jsem život. Po válce jsem šel pěšky do Kyjeva, dvě hodiny tam a dvě zpátky, abych viděl divadlo. Otevřelo mi nový svět. Dověděl jsem se o náboru do baletního souboru v Kyjevě. Byl jsem přijat. Rok jsem byl ve studiu. Rok v Dramatickém divadle. Maloval jsem. Za nějaký obraz jsem dokonce dostal cenu. Statoval jsem v operním divadle. Omračovala mě hudba. Kdybych měl nástroj, snad bych byl i hudebníkem. Desátou třídu jsem nedokončil. Ujel jsem na stavbu Kachovky. Lámal jsem kámen. Nakládal. Pak zase na stavbě dělal noviny. Zuřivě psal. A dokončil ve večerní škole desátou třídu. Mezitím jsem zjistil, že mé psaní není k ničemu. Můj pánbu — práce — se neosvědčil. Je to všechno primitivní. Mnoho píšu, málo znám. Uchvátil mě třeba Döblin,

Berlin, Alexander-Platz. Objevil jsem Ameriku. – Přihlásil jsem se do Literárního institutu. Vybrali mě s několika desítkami jiných z pěti tisíc uchazečů. A teď dokončuji poslední ročník.“

Čím je to tedy, že „Legenda o řece“ je taková, jaká je? Sovětská a zároveň světová? Že má blízko k literatuře faktu ze sovětských dvacátých a třicátých let a zároveň k tendencím současného světového románu? Je to náhoda?

„Na to vám nemohu odpovědět. Ale v »Legendě« není nic náhodného. Vznikla jako povinná práce. O prázdninách po třetím ročníku jsem jel na brigádu jako všichni. Po návratu jsem to napsal. Ale už ne tak jako dřív. Už jsem nechrlil stránky. A chtěl jsem psát jinak než dosud. Vyzkoušel jsem v těch předcházejících stovkách povídek všechno. Psal jsem podle Čechova a podle Tolstého a já nevím podle koho ještě. Teď jsem chtěl psát tak, jak jsem ještě nikdy nepsal. Nic víc. A hlavně psát poutavě a o skutečných problémech.“

Takový je tedy Anatolij Kuzněcov, autor „Legendy o řece“. V chatrné fyzické schránce arzenál energie. Věří, že dokáže všechno, a dokáže to. Literát bez literátštiny. Optimista bez pověr a iluzí. Člověk moderní. Komunista. A hrdlo se ti až sevře, jak je vzrušivý a citlivý . . .

(Výbráno z článku „O vůli psát“ od V. Gabriela a O. Kleina otištěného v časopise Kultura 59, číslo 47.)

ANATOLIJ KUZNEČOV:
LEGENDA O ŘECE

Dramatizace novely: L. Chundela

Režie: S. Lichý

Hudba: P. Mandel

Výprava: O. Schindler

O s o b y a o b s a z e n í :

Tolka	B. Čvančara
Leonid	V. Martinec – F. Husák
Miša	F. Husák – V. Martinec
Peťa	V. Kotva – M. Jahoda
Zachar Zacharič	L. Eliáš
Grigorij	A. Tázlar
Strýček Košťá	P. Rýdel
Nikolaj	J. Fukala
Viktor	R. Volf
Šofér – cikán	J. Jurka
Šofér	K. Válek
Saňa	M. Koutný
Toňa	B. Meierová
Olja	M. Albínová
Tamara	J. Kočková
Galja	A. Tománková
Moskalenková	Š. Ranošová
Juna	* * *
Polina Francevna	R. Havelková
Cikánka	S. Šimberová
Prodavač jablek	V. Rozštlapil
Vyvolavač	M. Jahoda – V. Kotva
Klaun	J. A. Stehlík
Milicionář	A. Lipský
Ljoňa	K. Válek

Představení řídí: M. Kouřil

Svítil: J. Řezáč s kol.

Text sleduje: M. Pohludková

Výroba dekorací: F. Magiera s kol.

Stavby: V. Plachý s kol.

Výroba kostýmů: B. Smetanová s kol.

Premiéra: 28. října 1960

Cena: 95 hal.